Jaunsardzes centrs

K. Valdemāra iela 10/12, Rīga, LV-1473, tālr. 67335388, e-pasts pasts@jc.gov.lv, www.jc.gov.lv

22.08.2024.
Rīgā

Nr. 36-NOT

Mācību kursa "Valsts aizsardzības mācība" izglītojamo mācību snieguma vērtēšanas kārtība

Izdoti saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72. panta pirmās daļas 1. punktu un Ministru kabineta 2019. gada 3. septembra noteikumu Nr. 416 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem" $10.^1$ pielikuma 3. punktu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Mācību kursa "Valsts aizsardzības mācība" izglītojamo mācību snieguma vērtēšanas kārtība (turpmāk – vērtēšanas kārtība) nosaka izglītojamo mācību snieguma vērtēšanas procesu mācību kursā "Valsts aizsardzības mācība" (turpmāk – VAM) vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs.

2. Jaunsardzes centrs (turpmāk – Centrs) VAM temata, mācību gada un kursa noslēguma vērtēšanai piemēro šajos noteikumos noteikto vērtējumu "daļēji apguvis" un "apguvis" vērtēšanas kārtību.

3. Vērtēšanas kārtību jāievēro izglītības iestādēm, kurās tiek īstenots VAM, Centra jaunsargu instruktoriem (turpmāk – instruktors) un izglītojamiem. Instruktors ir atbildīgs par šajā kārtībā minēto prasību ievērošanu.

4. Vērtēšanas kārtība nosaka vienotu VAM vērtēšanu un veicina izglītojamo un instruktoru, kā arī citu personu izpratni par to.

5. Ar vērtēšanas kārtību instruktors iepazīstina izglītojamo un izglītojamā likumiskos pārstāvjus (turpmāk – vecākus) katra mācību gada sākumā, elektroniski nosūtot to izglītības iestādes skolvadības sistēmā (turpmāk –

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

skolvadības sistēma). Vērtēšanas kārtība pieejama arī Centra tīmekļa vietnē www.jc.gov.lv, sadaļā "VAM".

6. Attiecīgās Centra Novada pārvaldes nodaļas vadītājs iepazīstina instruktorus un izglītības iestādes ar vērtēšanas kārtību.

2. Mācību sasniegumu vērtēšanas plānošana

7. Katra mācību gada sākumā instruktors iepazīstina izglītojamos un vecākus ar VAM vērtēšanas plānu, kas ietver summatīvo pārbaudes darbu (turpmāk – pārbaudes darbs) skaitu un vērtējuma iegūšanas nosacījumus. Informāciju vecākiem instruktors nosūta skolvadības sistēmā ne vēlāk kā līdz katra mācību gada 10. oktobrim.
(Grozīts ar Jaunsardzes centra 11.11.2026. noteikumiem Nr. 8-NOT)

8. Instruktors, ievērojot valsts vispārējās vidējās un profesionālās vidējās izglītības standartā noteikto, īsteno šādus vērtēšanas veidus:

8.1. formatīvā vērtēšana – ikdienas mācību procesa vērtēšana, nodrošinot izglītojamam un instruktoram atgriezenisko saiti par izglītojamā tā brīža sniegumu pret plānotajiem sasniedzamajiem rezultātiem un sniedzot nepieciešamo atbalstu mācību procesā;

8.2. summatīvā vērtēšana – izglītojamā mācīšanās rezultātu novērtēšana un dokumentēšana mācīšanās posma nobeigumā (piemēram, temata, mācību gada, mācību kursa noslēgumā).

9. Pirms katras plānotās summatīvās vērtēšanas instruktors informē izglītojamos par sasniedzamo rezultātu un vērtēšanas kritērijiem.

10. Summatīvo vērtējumu skaits mācību gadā atbilst VAM kursā apgūstamo tematu skaitam.

3. Mācību snieguma vērtējumu atainošana un vērtēšanas organizēšana

11. Vērtējums ataino izglītojamo sniegumu vērtēšanas brīdī attiecībā pret konkrētiem sasniedzamajiem rezultātiem (zināšanas, izpratne, prasmes mācību jomā,), ikviena izglītojamā sniegumam piemērojot līdzvērtīgus nosacījumus un vienādus kritērijus.

12. Izglītojamajam, tai skaitā ar speciālām vajadzībām, kurš apgūst kursu pēc individuāla apguves plāna, summatīvo vērtēšanu īsteno atbilstoši individuāli izstrādātajā izglītības apguves plānā noteiktajiem sasniedzamajiem rezultātiem.
(Grozīts ar Jaunsardzes centra 11.11.2026. noteikumiem Nr. 8-NOT)

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

13. Formatīvie vērtējumi par būtiskiem izglītojamā sasniedzamajiem rezultātiem tiek fiksēti skolvadības sistēmā. Tos instruktors izmanto, plānojot mācīšanu, savukārt izglītojamie, plānojot savu mācīšanos. Formatīvie vērtējumi neietekmē vērtējumu mācību gada beigās. Formatīvos vērtējumus ataino ar vērtējumu ieskaitīts/neieskaitīts.

14. Izglītojamajam temata summatīvie vērtēšanas darbi ir obligāti, izņemot vērtēšanas kārtības 18. punktā noteikto gadījumu. Ja izglītojamais nepiedalās stundā, kad tiek īstenots temata summatīvā vērtēšana, instruktors fiksē skolvadības sistēmā izglītojamā stundas kavējumu ar apzīmējumu "n" un veicamā summatīvā vērtēšanas darba neizpildi ar apzīmējumu "nv".

15. Summatīvo vērtējumu izsaka apguves līmeņos: apguvis, daļēji apguvis, nav apguvis, atbilstoši pielikumam. Iegūto summatīvo vērtējumu instruktors fiksē skolvadības sistēmā ar šādiem apzīmējumiem: apguvis "AP", daļēji apguvis "DA", nav apguvis "NA".
(Grozīts ar Jaunsardzes centra 08.04.2025. noteikumiem Nr.2-NOT)

16. Instruktors summatīvā vērtēšanas darbā izglītojamajam nodrošina iespēju demonstrēt sniegumu visos apguves līmeņos.

17. Instruktors skolvadības sistēmā veic ierakstu nav vērtējums, ko apzīmē ar "nv", ja izglītojamais:
17.1. nav piedalījies mācību stundā, kurā tika īstenots summatīvais pārbaudes darbs (apzīmējums – "n/nv");
17.2. noteiktajā laikā nav iesniedzis temata nobeiguma darbu; temata nobeiguma darbu nav veicis patstāvīgi, piemēram, ir iesniedzis cita autora darbu vai tā daļu (plaģiātu), vai izmantojis mākslīgo intelektu, vai citu neatļautu programmatūru / palīglīdzekļus;
17.3. temata nobeiguma darbā ir izmantojis cilvēka cieņu aizskarošu saturu vai izteikumus.

17.[1] Ja izglītojamais saņēmis apzīmējumu "nv" šo noteikumu 17.2. vai 17.3. apakšpunktā minētajā gadījumā, instruktors nosaka izglītojamajam jaunu summatīvā vērtējuma iegūšanas veidu un termiņu. Termiņu nosaka ne agrāk kā divas mācību nedēļas pēc tā paziņošanas izglītojamajam.
(Papildināts ar Jaunsardzes centra 11.11.2026. noteikumiem Nr. 8-NOT)

18. Ja izglītojamais summatīvajā pārbaudes darbā nav piedalījies attaisnojošu iemeslu dēļ, instruktors nosaka jaunu pārbaudes darba veikšanas termiņu pēc izglītojamā atgriešanās izglītības iestādē, ievērojot, ka pārbaudes

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

darba izpildes noteiktais termiņš nedrīkst būt mazāks kā divas mācību nedēļas pēc izglītojamam nodrošinātas iespējas saņemt konsultācijas mācību satura apguvei.

19. Ja izglītojamais attaisnojošu iemeslu dēļ nav piedalījies vairākos summatīvajos pārbaudes darbos, instruktors, saskaņojot ar Centra Novada pārvaldes nodaļas vadītāju, veido kombinētu pārbaudes darbu par vairākiem tematiem, kas strukturēts tā, lai ļautu instruktoram noteikt atsevišķu vērtējumu par katru tematu.
(Grozīts ar Jaunsardzes centra 11.11.2026. noteikumiem Nr. 8-NOT)

20. Summatīvā pārbaudes darba izpildes laikā pie izglītojamā nedrīkst atrasties jebkāda veida elektroniskās saziņas līdzekļi (piemēram, mobilais tālrunis, iPad, viedpulkstenis, austiņas u.c.), izņemot gadījumus, kad tas nepieciešams darba veikšanai un to nosaka instruktors.

21. Instruktors var izmantot iegūtos mācīšanās pierādījumus un atbrīvot izglītojamo no summatīvā darba vai darba daļas izpildes sakarā ar izglītojamā piedalīšanos ārpusskolas pasākumos, kas saistīti ar VAM un nodrošina mācību kursā paredzēto sasniedzamo rezultātu apguvi.

21.[1] Kursa vai mācību gada noslēguma vērtējumu instruktors nosaka, ņemot vērā izglītojamā summatīvos vērtējumus visos mācību gada laikā apgūtajos VAM kursa programmā noteiktajos obligāti vērtējamajos moduļos un apakšmoduļos, pēc pārsvarā iegūtā apguves līmeņa.
(Papildināts ar Jaunsardzes centra 11.11.2026. noteikumiem Nr. 8-NOT)

21.[2] Ja summatīvo vērtējumu skaits dažādos apguves līmeņos ir vienāds, priekšroku dod hronoloģiski vēlāk mācību gada laikā iegūtajiem vērtējumiem.
(Papildināts ar Jaunsardzes centra 11.11.2026. noteikumiem Nr. 8-NOT)

21.[3] Ja šo noteikumu 21.[1] un 21.[2] punktos noteiktajā kārtībā viennozīmīgi nevar noteikt mācību gada vai kursa noslēguma vērtējumu, instruktors piedāvā izglītojamajam kombinētu pārbaudes darbu, kas ietver būtiskāko attiecīgajā mācību gadā apgūto sasniedzamo rezultātu pārbaudi. Par pārbaudes darba laiku izglītojamo informē ne vēlāk kā piecas darba dienas pirms tā norises. Kombinētajā pārbaudes darbā iegūtais vērtējums ir mācību gada vai kursa noslēguma vērtējums.
(Papildināts ar Jaunsardzes centra 11.11.2026. noteikumiem Nr. 8-NOT)

21.[4] Vērtējumu "apguvis" (AP) VAM tālmācības kursa programmas (turpmāk - eVAM) 2. mācību gada klātienes apakšmoduļos (38 mācību stundu apjomā) var noteikt arī tādam izglītojamajam, kurš dokumentāri apliecina iepriekš

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

iegūtu militāro vai Jaunsardzes sagatavotību, kas atbilst eVAM 2. mācību gada klātienes apakšmoduļos noteiktajiem sasniedzamajiem rezultātiem, ja viņš ir:

21.[4]1. Nacionālo bruņoto spēku profesionālā dienesta karavīrs, Valsts aizsardzības dienesta karavīrs vai rezervists;

21.[4]2. zemessargs, kurš sekmīgi pabeidzis zemessarga pamatapmācības kursu;

21.[4]3. jaunsargs vai jaunsargu instruktora palīgs, kurš ieguvis apliecību par Jaunsardzes interešu izglītības programmas 3. vai 4. līmeņa apguvi;

21.[4]4. VAM nometnes dalībnieks, kurš sekmīgi pabeidzis vismaz pamatmilitāro prasmju sadaļu VAM nometnē.

(Papildināts ar Jaunsardzes centra 11.11.2026. noteikumiem Nr. 8-NOT)

21.[5] Šo noteikumu 21.[4] punktā minēto atbilstību izglītojamais vai viņa likumiskais pārstāvis apliecina, iesniedzot izglītības iestādei iesniegumu par attiecīgā statusa noteikšanu un iepriekš iegūto sagatavotību apliecinoša dokumenta kopiju. Pamatojoties uz iesniegtajiem dokumentiem un konstatēto atbilstību šo noteikumu 21.[4] punkta prasībām, instruktors skolvadības sistēmā eVAM 2. mācību gada attiecīgajos klātienes apakšmoduļos fiksē vērtējumu "apguvis" (AP).

(Papildināts ar Jaunsardzes centra 11.11.2026. noteikumiem Nr. 8-NOT)

22. Vērtējumu "nav apguvis" kursa noslēgumā piemēro, ja izglītojamais nav ieguvis kursā vismaz astoņus vērtējumus kursa programmā noteiktajos moduļos un apakšmoduļos.

4. Mācību snieguma vērtējumu paziņošana

23. Ierakstus par mācību stundu un mājas darbu skolvadības sistēmā instruktors veic par katru dienu līdz plkst. 17.00, izglītojamo saņemtos formatīvos vērtējumus fiksē ne vēlāk kā triju darba dienu laikā, bet summatīvos vērtējumus – ne vēlāk kā septiņas darba dienas pēc summatīvā darba iesniegšanas.

24. Summatīvie darbi tiek analizēti un saglabāti pie instruktora līdz mācību gada beigām. Pēc izglītojamā vai vecāka lūguma instruktors nodrošina iespēju iepazīties ar attiecīgā izglītojamā veikto summatīvo darbu.

5. Mācību snieguma vērtējumu pārskatīšana

25. Izglītojamajam ir tiesības trīs darba dienu laikā pēc summatīvā pārbaudes darba vērtējuma paziņošanas rakstveidā vai mutiski saņemt instruktora individuālu skaidrojumu par darba vērtējumu.

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

26. Ja radušās nesaskaņas par izglītojamā summatīvo vērtējumu, pēc vecāku vai pilngadīga izglītojamā rakstiska iesnieguma Centra Novada pārvaldes vadītājs pieņem lēmumu par vērtējuma apstiprināšanu vai pārskatīšanu.

27. Izglītojamajam ir tiesības mācību gada laikā uzlabot summatīvos vērtējumus "nav apguvis" (NA) un "daļēji apguvis" (DA), nepārsniedzot vienu trešdaļu no VAM kursā attiecīgajā mācību gadā iegūto summatīvo vērtējumu kopskaita. Katru uzlabošanai izvēlēto summatīvo vērtējumu var uzlabot vienu reizi.
(Grozīts ar Jaunsardzes centra 11.11.2026. noteikumiem Nr. 8-NOT)

28. *Svītrots ar Jaunsardzes centra 11.11.2026. noteikumiem Nr. 8-NOT.*

6. Noslēguma jautājums

29. Vērtēšanas kārtība stājas spēkā 2024. gada 1. septembrī.

Noteikumi saskaņoti ar Aizsardzības ministriju 2025. gada 3. marta, atzinuma Nr. 3/2.1-1/116.

Direktors
pulkvedis Aivis Mirbahs

Linda Sīpola, 67335374
linda.sipola@jc.gov.lv

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Pielikums
Jaunsardzes centra
__.__.2025.
noteikumiem Nr._-NOT

Snieguma līmeņu apraksts VAM izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanai

	Kritērijs	Nav apguvis (NA)	Daļēji apguvis (DA)	Apguvis (AP)
1.	Demonstrēto zināšanu, izpratnes, pamatprasmju apjoms un kvalitāte	Izglītojamā sniegums (demonstrētās zināšanas, izpratne, pamatprasmes) liecina, ka plānotais sasniedzamais rezultāts nav sasniegts	Izglītojamā sniegums (demonstrētās zināšanas, izpratne, pamatprasmes) liecina, ka plānotais sasniedzamais rezultāts sasniegts daļēji un tas nav noturīgs	Izglītojamā sniegums (demonstrētās zināšanas, izpratne, pamatprasmes) liecina, ka plānotais sasniedzamais rezultāts sasniegts pilnībā un tas ir noturīgs
2.	Atbalsta nepieciešamība	Izglītojamam nepieciešams atbalsts un regulāri pedagoga apstiprinājumi uzdevuma izpildei	Izglītojamam dažkārt nepieciešams pamudinājums, lai sekotu uzdevuma izpildei	Izglītojamais uzdevumu izpilda patstāvīgi
3.	Spēja lietot apgūto tipveida vai nepazīstamā situācijā	Izglītojamais demonstrē sniegumu ar atbalstu zināmā tipveida situācijā	Izglītojamais demonstrē sniegumu pārsvarā patstāvīgi tipveida situācijā, atsevišķā gadījumā – arī mazāk zināmā situācijā, ja nepieciešams, izmanto atbalsta materiālus	Izglītojamais demonstrē sniegumu gan zināmā tipveida situācijā, gan nepazīstamā situācijā

Linda Sīpola, 67335374
linda.sipola@jc.gov.lv